

Najin načrt je bil preplezati še neosvojen vzhodni vrh Kumbakarne (7468 m) v vzhodnem delu Himalaje. Za vzpon sva izbrala vzhodno steno, ki je še nepreplezana; visoka je skoraj 2000 metrov, je izredno strma in nevarna. Poznala sva jo dobro že z najinega lanskega poskusa, ko sva morala odnehati 400 metrov pod vrhom zaradi dolgotrajne snežne nevihte.

Tudi tokrat nisva dosegla vrha, pač pa sva morala smer zaključiti na jugovzhodnem grebenu na višini 7100 metrov. Vzrok je bil poslabšanje vremena (sneženje in plazovi), zaradi česar sva morala na višini 6900 metrov prebiti v snežni luknji 33 ur. Zmanjkalo nama je hrane in plina, predvsem pa sva zaradi čakanja na izboljšanje vremena povsem dehidrirala, tako

da fizično sploh nisva bila zmožna nadaljevati vzpona na vrh.

Smer sva imenovala »Slovenska smer« in je tehnično ena od najtežjih v Himalaji. Visoka je 1600 metrov, ocenila sva jo s spodnjo sedmo stopnjo, kar je do sedaj ena od najvišjih ocen pri plezanju na tako visoke vrhove. Vzpon sva opravila v čistem alpskem slogu, kar pomeni brez prejšnjega fiksiranja vrvi, brez dodatnega kisika in tudi brez šotora. S seboj sva imela le plezalno opremo in spalno vrečo. V steni sva bila polne štiri dni (od 12. do 16. 5. 1992), peti dan pa sva dosegla vznožje stene.

Odprava »Kumbakarna '92« je bila pod okriljem Komisije za odprave v tuja gorstva pri PZS. Podprlo jo je veliko sponzorjev. Vsem se zahvaljujem.

NA KAJ VSE JE TREBA MISLITI V TEH KRAJŠIH DNEH

GREMO PO JESEN V GORE

HELENA GIACOMELLI

Ob jutranjem hladu jesenske megle že vzdihujemo po toplini poletja. Hitro smo pozabili, kako smo tedaj nergali nad vročino, ki še dihati ni dala. Lep izgovor za lenarjenje v dolini!

Za pohajanje po gorah pa nikoli ni bilo prevroče: zavihaš rokave srajce, pumparice zamenjaš z lahkimi hlačami »bermuda«, za senčnik daš še klobuček na glavo, pa gre. Počasi, z vmesnimi počitki. Razgiedovalnimi, kajpak, saj so nas učili:

»Postoj, popotnik, kadar občuduješ naravo! Sicer se lahko spotakneš ob korenino, nerodno stopiš, pa gre noga, izgubiš ravnotežje...«

Skratka, v gorah se je dalo poleg nahrbtnika prenašati tudi vročino. Le gneča po planinskih kočah tam okrog Triglava je bila včasih utrudljiva. In neprijetna za tiste, ki so noč presanjali na tršem zgljavju - na klopi ali tleh hodnika.

ROJSTVO DNEVA

Z jesenjo nastopi na »romarskih« stezah in poteh visokogorja oseka planincev. Zapirajo se kočje, krajši dan prireže dolžino ture, ljudje so že vpeti v dolinske obveznosti. Le nekateri vztrajneži še lovijo zadnjo priložnost, da bi potrdili svojo »slovenskost« ob Aljaževem stolpu.

»Tako nenavadno lepi dnevi kar kličejo na pot,« pravijo. In: »Menda je v jeseni najlepše v gorah,« izluščijo iz spomina misel, ki so jo morda ujeli pri znancih. Ali nekje prebrali: »...zavit v puhovko stojiš pred kočjo, s pogledom na goro, sivo gromoto v mrakobni temini noči, in čakaš... Nenadoma se na vrhu zasve-

tlika rdeč plamen, ki se počasi spušča navzdol do grebena in še nižje, dokler vsa gora ne zažari v rdečici jutranje zarje. Hip nato pa ugasne v svetlobi dneva - pesem.«

Za dušo. In premik za noge, da greš. Po jesen v gore. Čeprav je »tam zgoraj« v vsakem letnem času - najlepše.

»MALENKOSTI« V NAHRBNIKU

Z nahrbtniki je vedno tako - najraje ga ne bi imeli. Ker pa mora biti, naj bo kar najlažji.

Zadnja Diirnbergerjeva ekstremna tura

Ko se je konec avgusta trekinška skupina vrnila iz Kazahstana na Dunaj, je **Anton Diirnberger** upal, da bo zvedel kakšne podrobnosti o smrti svojega sina. Možu je namreč kakšen dan pred tem dunajska potovalna agencija sporočila, da se njegov 59-letni sin Anton in njegova druga žena Elfi, 52, s skupino ne bosta vrnila.

Kot je vodja te trekinške skupine sporočil že prej, sta oba udeleženca trekinga 1. avgusta odpotovala s skupino popotnikov v Kazahstan, kjer pa sta se ločila od grupe, naročila helikopter in se z njim odpeljala na območje Pamirja na kitajski meji. Kot je bilo sporočeno, je bil njun cilj vzpon na vrh enega od sedemtisočakov.

Ko se popotnika ob dogovorjenem času nista javila pilotu helikopterja, je ta sprožil alarm. »Zelo verjetno je, da ju je pokopal

Poleti še gre: vanj zmečeš nekaj rezervnih cunjic, morda še lahko trenirko ali pulover, anorak; pijača se zdi nepotrebno breme, saj »so studenci ob poti, v koči pa čaj in drugo tekoče gorivo«, si prepričan; pri hrani ne skopariš, ker »prazen žakelj ne stoji dolgo pokonci« - pa je nahrbtnik še znosno težak. Da bi sredi poletja vrgel vanj volnene rokavice in kapo, »dajte no, še krave se nam bodo smejale!«, te odvrne od namena znanec.

In ker se tako Janezek ni naučil, da je vselej pametno imeti oboje vsaj na dnu nahrbtnika, tudi jeseni pozabi na to »malenkost«. Potem mu pa že med vzponom, ki zahteva »štirinožno« gibanje, malodane otrpnejo prsti od mrzloste skal in jeklenih vrvi. Ušesa pa mu žarijo v barvi »pink panterja«.

A je lahko še srečen, da ga je gora opomnila samo z mrazom, ne pa tudi s snegom, ki ni tako redek gost jesenskega časa.

VSE SVOJE NOSIMO S SEBOJ

Visokogorske postojanke so v glavnem že stalno zaprte, čeprav nekatera planinska društva za lep konec tedna še odprejo vrata. Kar za turista pomeni toplo pijačo in začasno zavetje pred vetrom ali nenadno meglo z mrazom.

Sicer pa se jesensko naravnani planinec zanaša na lastno preskrbo, iznajdljivost in varnost. Marsikatera struga studenca, ki je presahnil v poletni vročini, je še vedno suha. Žeja pa tudi jeseni raste z višinskimi metri. Torej obvezno v nahrbtnik steklenico s toplim čajem! Bolj odžeja kot hladen in sladek sok v duo- ali tetra- paku.



Pa še na misel ti ne bo prišlo, da bi drago termovko odvrnel v naravo.

Namesto tople peči ti bo hrbet grel volnen pulover, vetru pa se boš smejal v brk s podloženo vetrovko ali puhovko.

RITEM LETNEGA ČASA

Jesen je samotarka - le sem in tja zaplava skozi tišino izgubljen ptičji ščebet, gozdni mir pretрга topot splašene srne, na odprtem pobočju se sproščeno pase čreda gamsov, na jezerski gladini odsevajo rumeni macesni v mehki jesenskega sonca; molče stopaš skozi svet odmakljenosti.

Pa je tudi ta samota že rahlo okrušena. Zadnje čase so se namreč skupinski oziroma vodeni izleti raztegnili še v lepo jesen. In to tudi na dokaj strme in zahtevne vrhove, kamor je iz doline več ur hoda. Pa so vsi, ki se podajajo na take poti, res tudi pripravljeni nanje?

Razvajeni daljših počitkov in prenočitev v kočah so jih na celodnevni hoji izdale noge. Predvsem pri spustu. Kjer so se poleti korajžno vzpenjali in tudi sestopali v supergah ali lahkih višjih čevljih, jim je »lepa« jesen podstavila zvite zanke: vlažne, spodrsljive korenine, masno, lepljivo prst, ki se trdovratno oprime podplata, da spodsava noga tudi na kamnih in skalah, jutranjo zmrzal in krajši čas.

Sončne urice te mimogrede zapeljejo, da poza biš na čas. Potem pa imaš dirke »čez drn in strn«, kdo bo prej v dolini, ti ali bližajoča se noč.

snežni plaz,« je dejal oče. Upal je, da ima vodja potovalne skupine s seboj sinove filme, iz katerih bi bilo mogoče vsaj približno sklepati, kako in kje je prišlo do nesreče, ki je pokopala njegovega sina.

Anton Diirnerberger je bil znan kot odlični alpinist. Že kot 16-letni fant je s svojimi tovariši preplezal severno steno Velike Cime na Južnem Tirolskem. Opravil je vrsto prvenstvenih vzponov v svojih domačih gorah, v šestdesetih letih pa je bil dvakrat vodja alpinistične odprave na Grenlandijo. Od svojega dvanajstega leta je ta električarski mojster živel in delal v Munchnu. Pred kratkim je šel v pokoj.

Gora v Pamirju naj bi bila njegova zadnja ekstremna tura, kot je dejal **Josef Hagen**, ponesrečencev svak. Že lani se je Anton Durnberger pripravljati na ta vzpon.

Oče je pripovedoval, da sta se on in njegova žena že od nekdaj bala vsakokrat, ko se je njun sin lotil podobnih gornjskih podvigov. »Toda zadržati ga nikakor nisva mogla.«